

Тюбешиуле

Ал жанында — адамны ырахатлыгын сакълау

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков Хайрыланчулары эркинликлерин сакълау эмда оны ачырагына кырау жаны бла федерал службаны Къабарты-Малкар Республикада Управление кырына таматасы, регионну кырына баш санитар врачы Жираслан Пагов бла иши тюбешу кыраганда.

Хайрыланчулары эркинликлерин сакълау сорулары жаны бла жыл сайын этилген доклад турат этгенди. Бирси темаланы санында докладда республикада жукъган аруулары билеулю жайлылу болулары азы баргыны белгилегенди, ол алай солуу органыны инспекциялардан кызылганынаны аз бола баргындары юночю. Андан сора да, жылны кезиюне кере чыгылуу эм кыркчуу аруулары эмда аланы болдурмаз эту бла байламлы жыл сайын бардырылуу ишлеи юсогенди да айтылганды.

Дагында ичген сууку, сатуу-алууда эмда асламла ашагъан кьерде аш-азыкны тазалыгына кырау соруула сюзюлгенди. Мектеплере эмда школгъа дери билим беруу

Сёлешуиуну ёзези — сабийлену сейирлерин Къоруулау

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков Къабарты-Малкар Республикада Сабийни эркинликери жаны бла уполномоченный Светлана Глинованы жыл сайын жарашдырылуучу докладны тынгылаганды.

2023 жылда Уполномоченный сабийлену эмда акылбалык болмагъан сабийлери болган ююрлени законлу сейирлерин къоруулау бла байламлы 323 тарыгъаулау бла тилекте кырагъанды. Аладан 125-си тозу болуп чыктыганды эмда алагы кере тийишли мадарла этилгенди.

Тарыгъулары асламысы ата-анала келерини борчаларин кереклисича толтурумагъанлары бла байламлыдыла. Сауал алгъанда у, алай жарысулары саны азайганды. Анга у асламында сабийли ююрлеге бир заманда да болмагъанча улуу болушчу этилгени, билим беруу, саулуук сакълау, маданият, спорт жаны бла да миллет проектини бла

Оноу

Хорламны конюне деп жыл сайын телениучю ахчагъа къошулганды

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков 1941-1945 жылда Улуу Ата журт урушха къатышханлагъа, сакъат болгъанлагъа ола елген аскерчилени кой байчылерине жыл сайын телениучю ахчаны ёлчегин кетюрюню юсогенди Указгъа къол салганды. Анга кере башында сагынылып келген адамлагъа, ала Къабарты-Малкар Республикада дайны жашап тура эселе, Хорламны конюне деп жыл сайын телениучю ахчаны ёлчегин 75 миңден 100 миң сомгъа дери кетюроледди.

Алгъаракълада ол оноу юсогенди Къабарты-Малкарны Башчысы Казбек Коков республиканы муниципал районларыны бла шхар округларыны жер-жерли администрацияларыны башчылары бла бардырган «муниципал саргъатда» билдиргенди.

Жангылыкъла

Тагъ кесек терек орнамыллыкъды

Быйлыны ахырына дери Къабарты-Малкарны мюлклеринде терек бахчалыгъа бла намыклагъа тагъ кесек жер бёлюнюрюкдю. Тийишли ишле жаны биринчи кюлеринде окуна башлангандыла. Ол себеден буюнюлюкде терек айнагъан жемеш тереклени 250 гектарда салып боршогъандыла. Аланы арасында намыкла эм кёкшуула да бардыла.

онг табылганды. Аны къыйматлыгын аныглау, молкени илери да тийишли оборудование къошулу болургъа излейди.

Онглары изиленегу

Къабарты-Малкарда «Саулуук сакълау» миллет проекте кере, саулуук сакълауу биринчи болушчу берген ёлчюмлерини жангы диагностика оборудование бла жалчыгыча мадар этилди. Аны чеклеринде биогенлюкде медицина махемелеге 23 жангы аппарат алыннганды.

Буюнюлюкде цифрала ренгтен комплекси бла маммографны Май районну ара больницасыны поликлиникасына салгандыла. Аланы хайры бла саусулгъа тынгылы кырауны болганды. Былай ренгтен комплексе бла Бахсан районну эм Нальчикни 2-чи номерли поликлиникалары да жалчытылгандыла.

Быйлыны ахырына Май бла Бахсан районларыны поликлиникалары энтта да УЗИ-аппаратла да берилдиклиде. Аланы борулуштуу бла кеп къыйын арууу башлана турган кезюлеринде ачыкъланы жарыккъды, ол санда онкология аруулары да.

Огъары Малкар кесине тартагъы

Бусагъатда бизни республикада улуу федерал проект бардырылады: Пегас туристик, Невзюле сезоны, ТТ-тревел, Транссервис, Анекс туризм эм башха белгили туроператорлары келечилери бизни ариу жерлеримизге келип, шагырей болдыла. Шёнда окуна Огъары Малкар битеу-россей турист жолла санына киреди. Арт жылда эрттеги ариу тау эли кёрюге суйегенини саны терк ёсоп барды. Аны баш суйталары: эллие шёндюго излемлеге кере ашханала, къонокъ оюле ишленгенди. Бек башы уа – эски элибиз Кюнюнюни Бир тийриси кесине ёмюрлюк ташлардан жангы ишленгенди. Бу ишни магъанасы чексизди. Малкарны чачыгъан ташлары жыйылгандыла, келерин алгъан жерлерине келгенди. Топ болгъан элибизни жангыдан солуу алы, жашап башлагъанын барыбыз да сезебиз, кёлебиз.

КъМР-ни кюропта эм туризм жаны бла министри Мурат Шогенцукъ бизни республика бек улуу россей туроператорла бла байламлыкны кючлендире баргъанын чертенди. Къонокъла Минги таурга барлыккъыла. Нальчик бла шагырейлендиклиде, сора Огъары Малкарны да биринчи кере кёрюлюкди. Улуу Малкар кими да сейирсиндиклиди!

Алай амал бла жыл сайын мирзеюлюкде, терек бахчылыкъда эм тахта кёбетчиликде да тирлики иги кесек ёдюрюрге кереди.

КУРДАНЛАНЫ СУЛЕЙМАН,
БАЙСЫЛЛАНЫ МАРЗИЯТ.

Къырал сынаулагъа хазырлануу къуралыулу барады

КъМР-ни Парламентини Билим беруу, илму эм жаш телюню ишлери жаны бла комитетини кенгертилген жыйылыунда билеулю эм орта билим беруу программалагъа кере ахыр къырал сынаулагъа хазырлануу кылаай барганын сюзюгенди. Бир къырал экзаменын бёрунучу класдан сора сынаулары бардырыу не халда болгъанын депутатла КъМР-ни Жарыкъландыруу эм илму министрствосуну Окъутуу, устананы профессионал усталыкларына бла квалификацияларына багъа беруу ара-сында тинтгенди.

Кенгеше Парламентини спикери Татьяна Егорова, жарыкъландыруу эм илму министр Анзор Езаов, башха жууаллы министрстволары бла ведомстволары келечилери къатышгандыла. Аны алында уа къонокъла араны иши бла шагырейленгенди.

Жыйылыну жууаллы комитетни башчысы Нина Емузова бардырганды. Аны ача, Татьяна Егорова къыраллы школларында Бир къырал экзамен кийрилгенди 15 жыл озганын белгилегенди. Сынау халда уа ол бир-бир регионлада андан да кеп заманыны ишлейди – 2009 жылдан бери.

Битеу бу жылланы ичинде уа ЕГЁ керек болгъанын бла къылганын юсогенди депутатла тохтамайдыла. Къылай-алай болса да, школда аттестат жаланда Бир къырал экзаменын эсеплерине кере берилди, – дегенди спикер. Татьяна Борисовна Бир къырал экзаменын жорукъларына торленюле дайым да кийрилгенлери чертенди. Ол а билим берууню изилемелерине, оқуучулары бла ата-аналарны эсертирулерине кере этиледи, 2009 жылдан бери система орта эсеп бла 70-80 процентте алышнганды.

Биз биюген сюзген теманы магъаналыкъды уа бу сорууга РФ-ни Президентини Федерал Жыйылыуга Посланиясында хар заманда да эс бурганын шагъатлыкъ этеди. Ахыр эмда артыкъда магъаналы жангычылыкъ – бир экзамены кытайры берилген эркини берилгенди да Посланияда белгилегенди, – дегенди законла чыгарыуучу органы оноучуу.

Къырал сынаулагъа хазырлануу кылай барганын юсогенди айт, Анзор Езаов

билтыр сентябрде ЕГЁ-ни нызамына жангы жорукул кийрилгенлери билдиргенди. Окъуу жыл башланган кезюден бери муниципалитетледе жууаллы органы бла бирге аланы синдириу жумушла тамамландыла.

Ушакъны кезююнде аскер къазауатлада сакъат болгъан аскерчилеге хар жаны бла да тутхулулукъ этюню, аланы спортну адаптив тюрюлерини бла жорешрге кёплендириуню амаллары сюзюлгенди. Ахырында ала сакъат болгъан ветеранлагъа төрели эришуле къурагъа келишгенди.

Сынаулагъа хазырлануучу чеклеринде жууаллы ведомстволары араларында байламлыкъа къуралгандыла, ол санда Ич ишле, Саулуук сакълау министрстволары, «Ростелеком», МЧС-ни Баш управленийсы бла да.

Экзаменледе бузукълукъланы болдурмаз мурат бла ала бардырылыкъ отуода видео-

камерала орнатылгандыла. Къоркчуусулукъу жальтыр мурат бла уа бытырдан бери видеоконтроль ЕГЁ болуп мектеплагъа кирген жерледе да салынгандыла.

Министр РФ-ни Президентини Посланиясында салынган буюрыкълары чеклеринде Бир къырал экзамены болжалларына торленюле этерге белгилегенни билдиргенди. «Бу жумушла федерал арвада тамамландыла, регионлада аны бла байламлы законлагъа тизютиле кийиргирге керек болукъ туюлодду. Республиканы оқуучуларыны билимлерини сынауга керекли битеу право онгла бардыла», – дегенди.

Сынаулагъа хазырлануучу чеклеринде жууаллы ведомстволары араларында байламлыкъа къуралгандыла, ол санда Ич ишле, Саулуук сакълау министрстволары, «Ростелеком», МЧС-ни Баш управленийсы бла да.

Экзаменледе бузукълукъланы болдурмаз мурат бла ала бардырылыкъ отуода видео-

Ахыры 2-чи бетдеди.

Себеплик

Огъурлу жумушла тындырыгъа алланып

«Замангъа» – 100 жыл

«Редакциядан эрттенликде алтыда кетип турганбыз»

Къадар

«Аппам тюз бюгюнча эсимдеди»

Юйюл

«Насып намысдан жаратылады»

Окъурга кирирге суйегенге

«Бизде усталыкъ алгъанла ишиз къалмайдыла»

Жангы китап

Халкъны закыйлигин ачыкълагъан жырын

Бизни индексибиз – П. 5893

Халкъны закыйлигин ачыкълагъан жырын

2 бет

2 бет

3 бет

3 бет

4 бет

4 бет

4 бет

Бипаприу

Газетлеге бла журналлагъа жазылуу башланганды

Хурметли жамауат! Биринчи апрельден башлап 2024 жылны экинчи жарымына жазылуу компания башланганды. Сизни почта

связны битеу бёлюмлеринде суйеген газетлеге бла журналларгъа жаздырыгъа онугузу борды. Бу магъаналы жумушу ортха салмагъы. Заманында тамамланган ишге бир зат да жетмейди.

Сизнигъе саламкъы, «ЗАМАН» газетге жазылуу 6 айга багъасы турленмегенди - 897 сом бла 96 капекди.

КъМР-ни почта связны федерал управленийсы.

БИЗНИ ИНДЕКСИБИЗ – П. 5893

Жаңгы китап Халккыны закыйлыгын ачыклаган жырчы

Кыяраты-Малкыра халк артисти, белгилу жырчы Текулан Махмуну жашау эм чыгармачылык жолуна аталып, китап чыкканды. Газетин редакциясы аны окугандан сора илму академияны Кыяраты-Малкыра илму арасыны генеральн директору советинги, филология имулуны доктору Улакканы Махти жазганды.

Халккына аралы тор академияны биринчи жыйынуу Москва этени эсимди. Ары бите дунияны торк тилли халкларыны келечилери келген эдиле. Бизни республикадан белгилу торкюк Ахматланы Ибрагим бла мен барган эдик. Таулу болуп Москвадан улуу алып. Чеченланы Алий да кытышкан эди. Келечиле торк дунияны кылай айнытырга керигин сюзгөн эдик. Барыбыз да бирлештирген торк тил болганы энци чертилген эди. Торк тилли миллетлени жашаган жерлери башка, динлери да башка, бет сарфатлары да башка, алай кырандышлык жокереклери бир деген эдиле жайкытты. Анга чойре болган адам чыкмады. Хар энци миллетни келечиси кеси оюмун айтып сөлөшди.

Ахматланы Ибрагим: «Мен буюнлюкде аз санлы, алай бек бурунгулу кыраачи-малкыра халккыны атындан айтама. Халккыбыз аслам болганда, энци бек жазыб, алай бек фольклорубуз болганды, торк төрөлерибиз эркин жюргөндиле. Буюнлюкде тилибиз бла фольклорубуз сакланганды. Былайда жыйылган кырандышларбыз, бизге айлангып айтама, бизге сарфатлы керекчи, ин-накыла-сагызы, кыубуткагыз да керекчи. Нен чыккы, бизни тилибизде торк тилли кеп эски кыталры сакланганды...»

МАХМУД ТЕКУЕВ

фахмулу адам барды ол аз санлы халккында? Эски торк адетле кесини кырауусуна, кичисине билеклик этиу, болушкан төрди. Ата жеригизе, Кавказга, кече туруп, мен бек улуу хурмет берген кыазалы аксакал айтан эди, бу халккында аман улугу урукчулугуза тутарга керекчи... Терктер Кудийланы Кыяраты-Малкыра эди эм торк дунияны закыйди деп биче эди.

Ол сөзле кеп жылдан сора Текулан Махмуну (дуниясы алышталы) кеп болмай чыккыган китабын окугандыма, эсиме тошгондиле...

Кесибизиниледел деп айтамма, терен сагыш эстен; не кыадар жазылуу, эски адамлардыбыз бардыла! Буюн мен атын иги бла сагынган Махмуну жашы Махмуд аланы бирди. Аны жашуу жолун терен тинтсок, фахмусуна тоз багы бисек, адамлыккына кырасакса, не улуу тукумга да, не жетишимли халккыга да тиийили жаш эди. Республикабыз халкк артисти – эски максамлы Махмуд жетип келген жаш аузалыга кылайы ачык колпод!

Биз жуукку юлөш эдик: аны атасыны эгечи – Кюноктаны Кюноктаны кызы Аминат бизни келинчиси болганды – Улакканы Ахматны койдедик. Сора Махмуну кичи кыранды Муса, филология имулуны доктору, профессор – татып тегинбиз, кыалам кырандышбыз, кеп хатерин көргөнме. Аталары Махмуд бла да иги шагырей эдим. Аланы барын да санаганым, уста таны эди Махмуну эм улуу хурмет беричуе эдим хар төбөгөндү. Бу Мусулканы Саканат кесини оюмун да жазган, башталкы оюмларын да сыйындырган аламан китапы оюсөндөн айта, мен эндирге дери билмеген да не кыадар зат барды дегенме кеси-кесиме. Мында кеп адамны айтамы, энци сатылары, аламан утуду... Сау болуш китапыны эгечибиз, бу китапыны жарадып, окуучулагыз жетдиргени ючюн. Тарыхкыбыз былай жамалдан кыруалды.

Мен китап жюргөгөн юйорде эгесмене да, китапха табынган окуна этеме. Эгесменден эсе китап кеп жашайды дечуемче. Тынгылы китапыны окусам, таза заууктуу адаммы. Бизни Махмуну китабы тамам аллайды. Аны толук хатерин кесигиз окусагызы агылгасыр. Бу китап бизни Махмуну атын бломюсоз этерикчи.

Окурга кириге сойленген «Бизде усталык алганла ишсиз кыалмайдыла»

Арт жылда ишчи усталыкканы даражаларын кетюруу жаны бел кеп торло мадарла этиледеди. Келечиле торк дунияны колдоолеге энци эс бурупды. «Кыруулушчу» алай окуу юйөлдөн бирди. Анга буюнлюкде Кырманланы Руслангы жашы Мурат башчылык этеди. Ол буюн бизни ушакк нөберибиз...

– Мурат Русланович, мен билгенден, энци билимгиз кыруулуш бла байланы туюлду, да сора бу кыруулушга кылай тошгонсиз?

– Жашуу дегенин сейриди: нени да тозотип, жерине салып кыюды. Кертичин айтам, кыруулушк неда башкы болуп аксылым жок эди. Узак Псыгану элде өсгөнме, атам терен башкы ишлесе, анга болуш тургайма. Кесим элге терен өсдоргөн эдим. Аладан алай тилрик жыйынуу эдик. Абадан бола келгенимде уа, милицияда ишлерге соеоме. Алай бла Краснодарда МБД-ны бийик шюлону окурга барам. Кеп жылланы анда ич ишлере кылулук этгенме. Былтыр а колледжиди башчысыны кылуугуна тиийили көргөнлериңде, угай дегемгене.

– Сенауу болмаган адамга былай ишчи кыруула алган алай тыч болмаз эди?

– Ишленгене кыады да тыч болмауду. Мен а, тоз да келгенимле, саудай да ишге берилгенме. Бек алгга коллегия манга ишанчыра этете, андан сора жаш адамлагы да жол табырга керек эди. Аз-аздан ишчи эбине тошонгонме, манга дери башчылык этген оңочу мында кеп ахшы ишлени башламчысы болганды, аланы андан ары бардырырга тиийили көргөнме. Заманын кыруулыгыны ол да хорлатмаганды, биз да хорлатпабды. Таукеулик, ич келлюлук, ол угай да, батырлык окуна керек эди ишчи тынгылы бардырыр ючюн. Алай а жангы адам жуну хорлап

чыгылмаз. Бирлик, биргиулюк, бир бирин аңгылау, бир бирге болушу, таннакк болуу – ма аладыла жетишимлени башы. Мында эртпелден ишлелген, улуу санулары болган адамлагы ол ишанча бардыла. Аланы хайырлардан окуу юйөбюно эти республикада угай да, кырадыла окуна алычланы санында айтлык келеди. Ала манга биринчи жюндөн окуна таннаккылык, билеклик этгендими.

Арт жылда бизде ишлере билими, хунери жаш адамла да келгендими. Битеу да профессионал билим беринуу бу уркеденинсында энци эм гуманитар предметлени окушкан турса, проиводствого юйөргөн устала да бардыла.

– «Кыруулушчу» эртпелден бери да ишчи кадрланы хазырлап келеди. Буюнлюкде уа эси кылайы усталыкка окугасыр?

– Бек алгга улуу кырамыбыз СССР чачыганада чыккыган кыйынлыккагыз хорлатмай, окуу юйөбюс кесин саккылаулыганын чертирге соеоме. Ол ишчи бир ююнге да тохтамтаганды. Аны бла бирге уа жангы болуплагы, торленуеге кесин жаращайлыганды.

Буюнлюкде бизде ишчи усталыкканы кеп торлолорене юйөргене ахшы онгла бардыла. Оңибир кыламы башат келгенле ат-ан, цемент, таш, кыруулуш жаралуу башка затла бла ишленуе амаллары юйөргөн бөлүмде юк жыл окуйдула. Бизде билген алган жашланы бла кызыланы усталыкканы чыгармачылыккыга санарга

болукуду. Нен дегенде ала ишлешен столга, шитилеге, шифалыга, темирин жалтып жаращайлыгы аберилене да суксылан кырап турлуугу келеди.

Алгач усталыккагыз юйөргөнлере эки жыл да окуйдула. Колледже асламында торгууручу класкыне башагыла келеди. Мектепде бек иги окуганын жашланы, кызыланы да кёбюсө келгенлери чертирге соеоме. Мында да айырмалы окуганына, кызыл диплома алганына бийик билим берген окуу юйөлдө экзамениси кириге болукудула. Бизде усталыкканын өсдорюге сойленгенде энци курсла да бардыла.

Окуучуларыбыз агачдан бла темирден ишлелген аберилене торло-торло даражалы көрмюлөрдө киргөзтөпөдиле эман сыйлы саугылагы да тиийили боладыла.

– Колледж шёндөгю кыйымталы амалланы жетиимли хайырланган окуу юйөлини араларында

бардырылган конкурса хорлап-алгандан бирди, миллион мен кыолу да болганды. Аны кылай хайырланганысы?

– Бек алгга, керекли оборудовани сатып алганды. Ала энци шёндөгю заманна ишленелени тиийишдиле. Компьютере да керек эдиле да, аланы да алганды. Алайды да, окуучуларыбызга жангы, шёндөгю технологиялагы юйөргениге, сайлаган усталыкканын терен бирлере битеу онгла бардыла.

Анандан сора да, тышандан келгене обектебитиледе жашарга болукудула. Окуганынлар хар бирине да айга эки минг бла төрт жюз сом төлөдү. Ким салын бир керсе жылы эс ашатабыз. Башка онгла да бардыла.

– Окуучуларыгызыны профессионал усталыкканы «Билимлик» конкурсларына кылай кытышханларын, алаа атырын да иги бла айтдырылганын да билеси?

– Хау, аны бла өхтөлөмөндө. Махтау, саугыла да не заманда да кыуандырыдыла, алай аны бла бирге тынгысыз да этеди. Аны айтамын: ала бла бирге адамны жууялыгыны да көтөрөлдү.

– Сизде окул чыккыаналга уа иш табыламыды?

– Табылган угай да, аланы саклап турдыла иш беричуелге. Предпринимтепде да. Дагыда билген колледжнин айырма белгилеге бошоганын алы кесиге, билимдери андан ары өсдорюге суйюл, бийик окуу юйөле киреди. Кырасасы, бу окуу юйөле бошган спецпалаталарга окул ушулу. Аланы бири да кыламыды ишис.

Ушаккы ХОПАЛАНЫ Марзят бардырыды.

Илму Малчылыкка, жерчиликке да хайырлы

Кыяраты-Малкыра кылар университетини агиллери эл молке жерчиликке бек улуу болган битимини жаращайлыгына буздан билдиргенлери кере, ол суйтобюнде өсгөн битимини хирелла деген бир торлюсоду. Ала андан хурду маталлы зат жаращайлыгына, кесин да тауук фермалда саклап көргөндиле.

Ашарыны бу битим кыруушган тауукла бириселден эсе, эм азандан, юч жюз грамм кыошандыла. Аланы араларында кырылганла да азаркы болгандыла.

«Тинтулуени тууар мал-»

ланы юсеринде да бардырганбыз. Эсеплери кыуандырыдыла», - дегенди КММКУ-ну биология, геозология эманда жыллары болган системаланы мюлеклар-генетика мурдору кадараны геникасы Тимур Слоно.

Бу алим билдиргенча, хорлелланы семитригичи орунуна хайырлангыга жарады. Ол топураккы кыуракмын игрек этеди, анда микрофлораны, жуун кыртланы да тирилтеди, заралы затланы терешилде, радио-нуклиде, ауур темпрле) азайтыды.

УБАШЛАНЫ Мурат хайырлаганды.

Спорт Нальчикчиле — алчыла

Мектепвени араларында шашматпаден «Ак лядан» битеруссей эришчюну негинде Нальчикде 2010 жылда тууган эм андан кичи окуучуланы араларында ахыр оюмла бардырылгандыла. Алагга регионда эм кючю 9 команда кытышканды.

Алчы жердеде нальчикчиле орналгандыла. 14-ю гимназияны кыаууму биринчи болганды. Командагы Токуйланы Валерий, Максим Олювик, Суюнчланы Аммар, Ахматланы Амина киргендиле.

Экинчи жерге 32-чи школ чыкканды, аны командаасыны санында Киязланы Рита, Инал бла Амир Теменовла, Артур Жамбеев ойнаганды. Ючюнчю жерге Терек

шахарны 2-чи мектебин келечилери Адам Ашижв, Салим Кажаров, Мухаммад Ашижв, Дарина Гегигежова тийишли болгандыла. Энди гимназиячыла кырал даражада ойнарыкыдыла.

Кючюлени санында

даланы хорлап, кубокну алганды. Эсеплере кере, эм иги кыруулушугуна – МВД-ны «Нальчик» бөлүмюно следствени кесибини башчысыны орунбасары Мурат Хакуров эм иги дублочуна – «Баксанский» бөлүмюно келечиси полицияны кичи сержанты Ратмир Урусбиев, эм иги универсал футболчугу уа «Нальчик» бөлүмюно следствени юстицияны тамата лейтенанты Алихан Гергата саналганды.

Эм иги тренер а КММР-де МВД-ны энци кыаууму УК-сыны 222-чи статьясыны 2-чи кесигине баша уураууны профессионал жаны бла хазырлануу бөлүмюно тамата инспектору полицияны полковниги Ислам Тауов болганды, деп билдиргенде ведомствонун республикада бөлүмюно пресс-службасында.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфян.

низамны саккылаула ишкелмени жок этгендиле. РФ-ни СК-сыны КММР-де следствени управленисы бу иш бла байлалы Россияны УК-сыны 222-чи статьясыны 2-чи кесигине баша уурауу адам сауттаны законсуз сатып алганылары, асырганлары эм жюротгелери ючюн), 222.1-чи статьясыны 2-чи кесигине баша уурауу адам, алгандан келишип чандырыуу затланы законсуз сатып алганылары, жюротгелери, сактанлары ючюн) анда 317-чи статьясына (право нызамны саккылауу органданы кылуулкчыланы чабуулуугу ючюн) кере терселе материалла ачканды.

Управленины следствени тельпери бла криминалисттер айтышуу барган жерин тинтен кезиуде саугула, алагга окыла, гранатала тахандыла, деп билдиргендиле ведомствонун.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

Эгертиу Хыйлачыла абаданланы сайлайдыла

Россеини Социал фондуу Кыяраты-Малкыра бөлүмюно кыяраты-Малкыра жамануу амандыккылагы ападангасы чакырыды. Фоннда эгертенгеричи, хыйлачыла уручуулккы жангы амаллары кырууганай турардыла, асламысында абадан жаш санда адамланы ишлейди.

Аманлыккыла кылай бла алдыла:

- социал сөтпелде бла месенджердеде Социал фонд, налог служба бла социал кыруулуу бөлүмле пенсиячыланы тиндирди деп өтюрюк билдирюле жадыла; - фонду ишчилерибиз деп, абадан адамла, жашаган фатарларга барып, ала пропискала кыла бек жашагачларына бла кылагыларына кырадыла. Ол

регистрация этилмеген жеринде турмай эсе, төлөулерин саудай да неда аны кескелерин тыгыркыбыз, аны бла кылайы жуууга тыгыркыбыз, ол санда уголовный халда да, дейди:

- инсан пенсияны, пособианы неда башка төлөнуу алганын бла кылагынын шюрюдордөдиле ол бир торло сылтау бла фонды жабердиле; - хыйлачы керисте абаданлагга ахча төлөрге юрөкшө жумушланы алдырадыла. Аланы жалган тинтулени саккарга, официал орталы чыккыган чыруулкканы кетериге болушугуна, пенсияла

рын жангыдан төргөтп кибейтирге айтадыла.

Былай болупла чыгга турганылары бла байлалы Социал фонд, адамланы аманлыккылагы асламызагы чакырып, аны ишчилери юйөле бла фатарлагга тинтуиле бла неда халккыны оюму соробиз деп бир заманда да бармагачларыны эгертеди. Сизге бирүүлөп келип, фонду ишчисиме дей эсе, алыгыгыза аманлыккы болганын билгиз. Андан сора да, пособианы юйөле бла фидат келтириге айтылагызы инанымгагы, төлөргө керекли жумушла бла хайырланмагызы.

Пенсианлагы эм пособианы тергеу бла байлалы битеу шертланы бир кесинде неда МДЦ-лада хаксыз алырга болукуду. Пенсияла, сабыл пособиала, социал төлөуле бла байлалы сорупла бла хаксыз федерал телефон номерге сөлөшчире жарайды: 8-800-200-06-70. Алай адамны энци шаартыры информация керек эселе, фонду жер-жерли электорны барырга неда аны электорн приёмыныне – sfrkbr@70.sfr.gov.ru жазарга, сора кыруулу жумушланы порталы (Рес хайырлануу) эркин атылды.

Фонду регионда бөлүмю тамалган жумушланы толугу тизмесе уа аны сайттында - https://sfr.gov.ru/branches/kbr/ берилмиди.

ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зульфян.

УЧРЕДИТЕЛҮЕ: КЫАРАТЫ-МАЛКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Grid of contact information for the Chamber of Deputies and Government of the Republic of Kyrgyzstan, including phone numbers, addresses, and website links for various departments and committees.